Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0198

Zhodnotenie volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. septembra 2025 o zhodnotení volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024 (2025/2012(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), a najmä na jej články 10 a 14 a článok 17 ods. 7,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a najmä na jej články 20 a 22,

– so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej články 21 a 39 a článok 52 ods. 1,

– so zreteľom na vyhlásenie k článku 17 ods. 6 a 7 Zmluvy o Európskej únii pripojené k záverečnému aktu medzivládnej konferencie, na ktorej bola prijatá Lisabonská zmluva,

– so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, a najmä na jeho článok 25,

– so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD), najmä na jeho článok 29,

– so zreteľom na smernicu Rady 93/109/ES zo 6. decembra 1993, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania volebného práva a práva byť volený do Európskeho parlamentu pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi[1],

– so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2018/994 z 13. júla 2018, ktorým sa mení Akt o priamych a všeobecných voľbách

[1] Ú. v. EÚ L 329, 30.12.1993, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/109/oj.

poslancov Európskeho parlamentu pripojený k rozhodnutiu Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom z 20. septembra 1976[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií[2],

– so zreteľom na pozmeňujúce návrhy, ktoré prijal 15. septembra 2022 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií[3],

– so zreteľom na návrh Komisie z 25. novembra 2021 na smernicu Rady, ktorou sa stanovujú podrobnosti uplatňovania práva voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu pre občanov Únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie sú štátnymi príslušníkmi (COM(2021)0732),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/900 z 13. marca 2024 o transparentnosti a cielení politickej reklamy[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách)[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii)[6],

– so zreteľom na Dohodu o spolupráci medzi Európskym parlamentom a Európskym výborom regiónov z 13. mája 2024,

---

1 Ú. v. EÚ L 178, 16.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/994/oj.
2 Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj.
3 Ú. v. EÚ C 125, 5.4.2023, s. 485.
4 Ú. v. EÚ L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj.
5 Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
6 Ú. v. EÚ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

– so zreteľom na memorandum o porozumení medzi Európskym parlamentom a Európskym výborom regiónov z 28. februára 2024 o spolupráci pred voľbami v roku 2024,

– so zreteľom na svoju pozíciu z 3. mája 2022 k návrhu nariadenia Rady o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu, ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady (76/787/ESUO, EHS, Euratom) a Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu pripojený k tomuto rozhodnutiu[1],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 26. novembra 2020 o hodnotení európskych volieb[2],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 12. decembra 2023 o voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2024[3],

– so zreteľom na svoje rozhodnutie z 27. novembra 2024 o voľbe Komisie[4],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. decembra 2020 o akčnom pláne pre európsku demokraciu (COM(2020)0790) a jej následný balík opatrení s názvom Obrana demokracie z decembra 2023,

– so zreteľom na svoje rozhodnutie z 18. decembra 2024 o zriadení, pôsobnosti, počte členov a funkčnom období európskeho štítu na obranu demokracie[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2023 o návrhoch Európskeho parlamentu na zmenu zmlúv[6],

– so zreteľom na správu o konečnom výsledku Konferencie o budúcnosti Európy z mája 2022,

– so zreteľom na balík Komisie týkajúci sa rozširovania z 30. októbra 2024,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci (A10-0156/2025),

---

1 Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 171.
2 Ú. v. EÚ C 425, 20.10.2021, s. 98.
3 Ú. v. EÚ C, C/2024/4160, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4160/oj.
4 Ú. v. EÚ C, C/2025/1811, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1811/oj.
5 Ú. v. EÚ C, C/2025/1981, 11.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1981/oj.
6 Ú. v. EÚ C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj.

A. keďže vo voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2024 bola zaznamenaná najvyššia účasť spomedzi všetkých volieb do Európskeho parlamentu za posledných 25 rokov, a to až 50,74 % voličov (mierne zvýšenie v porovnaní s 50,66 % v roku 2019), čo vyslalo pozitívny signál o záujme európskych občanov o záležitosti EÚ; keďže údaje o účasti sa v jednotlivých členských štátoch značne líšili, a to od 89,01 % až po 21,35 %, čo zdôrazňuje, že treba naďalej na politickej úrovni investovať do zvyšovania účasti na voľbách v celej EÚ;

B. keďže voľby do Európskeho parlamentu v roku 2024 sa konali súčasne s parlamentnými voľbami v dvoch členských štátoch, s miestnymi a regionálnymi voľbami v ôsmich členských štátoch a s referendom v jednom členskom štáte;

C. keďže vo väčšine členských štátov bola zaznamenaná vyššia účasť v porovnaní s predchádzajúcimi európskymi voľbami;

D. keďže volebné právo sa v niekoľkých členských štátoch rozšírilo, keď tieto štáty znížili vek oprávňujúci na účasť vo voľbách na 16 rokov, čo znamenalo, že pribudli ďalšie dva milióny oprávnených voličov mladších ako 18 rokov; keďže niektoré členské štáty znížili vekovú hranicu pre kandidátov vo voľbách na 18 rokov, zatiaľ čo iné zachovali vekovú hranicu 25 rokov; keďže po prvýkrát hlasovalo vo voľbách spolu až 25 miliónov mladých ľudí;

E. keďže podľa povolebného prieskumu Eurobarometra účasť mladých ľudí na voľbách do Európskeho parlamentu (do 25 rokov) v porovnaní s voľbami v roku 2019 klesla o 6 %, pričom sa znížila zo 42 % v roku 2019 na 36 % v roku 2024; keďže účasť mladých ľudí by mala zostať ústredným bodom politického úsilia v nadchádzajúcich rokoch;

F. keďže nie sú k dispozícii dostatočné jednotné a podrobné údaje o účasti zraniteľných skupín alebo o používaní alternatívnych metód hlasovania; keďže vnútroštátne rámce pre zber údajov týkajúcich sa volieb do Európskeho parlamentu by sa mali ďalej harmonizovať, aby sa podporili politické riešenia založené na dôkazoch na úrovni EÚ;

G. keďže vo voľbách kandidovalo približne 18 400 kandidátov na 490 kandidátnych listinách, pričom kampane v jednotlivých členských štátoch prebiehali v rámci rôznych volebných usporiadaní, ktoré sa vo veľkej miere riadia vnútroštátnymi ustanoveniami; keďže obdobia na registráciu kandidátov a trvania kampane sa pohybovali od niekoľkých mesiacov až po niekoľko týždňov; keďže v deviatich členských štátoch nemohli kandidovať nezávislí individuálni kandidáti;

H. keďže pretrvávajú výrazné rozdiely v regulačných prístupoch a obmedzeniach jednotlivých členských štátov, pokiaľ ide o právo voliť a byť volený; keďže dôležité reformy zamerané na zosúladenie volebných pravidiel a postupov v celej Únii sa ešte musia dokončiť;

I. keďže z najnovšieho prieskumu Eurobarometra vyplýva, že ľudia boli motivovaní k účasti na európskych voľbách v roku 2024 z dôvodov týkajúcich sa spoločných európskych otázok, ako sú životné náklady, hospodárstvo, migrácia, právny štát a zmena klímy; keďže vo vnútroštátnych diskusiách sa k týmto otázkam často pristupuje výlučne z hľadiska vnútroštátnych politík; keďže politické strany a kandidáti zodpovedajú za primerané informovanie občanov o politickej reakcii a riadení správy vecí verejných na úrovni EÚ vrátane informovania občanov o európskych politických stranách a politických skupinách, ku ktorým sú v Európskom parlamente pridružení;

J. keďže kvôli neexistencii centralizovaného európskeho registra voličov je výmena údajov medzi členskými štátmi o prípadných viacnásobných vstupoch naďalej výzvou, a to v neposlednom rade preto, že nie sú k dispozícii údaje o dvojitom občianstve;

K. keďže osobitné opatrenia podporujú volebnú účasť a zastúpenie nedostatočne zastúpených a zraniteľných skupín; keďže 11 členských štátov prijalo právne predpisy o kvótach pre ženy;

L. keďže približne 11 miliónov občanov EÚ žijúcich v inom členskom štáte bolo oprávnených voliť v krajine svojho pobytu; keďže títo občania stále čelia administratívnym prekážkam, pokiaľ ide o ich účasť v krajine svojho pobytu; keďže Rada ignorovala pozíciu Európskeho parlamentu zo 14. februára 2023, ktorej cieľom bolo riešiť tieto prekážky;

M. keďže zdravá demokracia je postavená na prístupe voličov k širokej škále myšlienok, perspektív a informácií; keďže sloboda slova zabezpečuje, že kandidáti, strany, médiá a občania môžu slobodne vyjadrovať názory, diskutovať o politikách a zdieľať fakty, čo pomáha voličom prijímať informované rozhodnutia;

N. keďže dezinformácie majú na zdravú politickú diskusiu negatívny vplyv; keďže šírenie dezinformácií, a to aj prostredníctvom sociálnych médií, naďalej predstavuje rastúcu systémovú hrozbu pre európske volebné a demokratické procesy; keďže Komisia začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti a začala vyšetrovania proti určitým veľkým online platformám, a to aj kvôli klamlivej politickej reklame a nedostatočnému monitorovaniu a moderovaniu obsahu v dôsledku nevymenovania národných koordinátorov digitálnych služieb alebo nesplnomocnenia príslušných orgánov na vykonávanie úloh požadovaných v akte o digitálnych službách; keďže najmä platforma sociálnych médií X (predtým Twitter) a jej vlastník Elon Musk naďalej otvorene znevažujú regulačné orgány EÚ prostredníctvom firemnej politiky a komunikácie;

O. keďže väčšina ustanovení nového nariadenia (EÚ) 2024/900 o transparentnosti a cielení politickej reklamy ešte nenadobudla

účinnosť v čase konania volieb do Európskeho parlamentu; keďže sa očakáva, že toto nariadenie doplní akt o digitálnych službách a posilní odolnosť EÚ voči zasahovaniu do volieb;

P. keďže zlepšenie zastúpenia osôb so zdravotným postihnutím v Európskom parlamente má zásadný význam pre podporu skutočne inkluzívneho a rozmanitého legislatívneho orgánu;

Q. keďže mladí Európania tvoria 25 % celkového obyvateľstva EÚ, zatiaľ čo len 10 % kresiel v Európskom parlamente je obsadených volenými poslancami mladšími ako 30 rokov;

R. keďže voľby v roku 2024 poukazujú na celkový pokles zastúpenia žien v Európskom parlamente, pričom v súčasnosti je ženami obsadených približne 38,6 % kresiel, čo je menej ako 40 % v roku 2019;

S. keďže nedávne geopolitické otrasy vrátane pandémie ochorenia COVID-19, nevyprovokovanej a neodôvodnenej rozsiahlej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine a znepokojujúceho posunu v transatlantických vzťahoch boli katalyzátorom dezinformačných naratívov;

T. keďže nadchádzajúce rozšírenie si bude vyžadovať hĺbkovú reformu inštitucionálneho usporiadania Únie, ktorá by prípadne zahŕňala jej volebný rámec; keďže Únia s viac ako 30 členskými štátmi môže byť relevantným a nezávislým globálnym aktérom a môže riadne fungovať len vtedy, ak sa jej rozhodovanie stane menej byrokratickým a efektívnejším a bude založené na skutočne európskej, nadnárodnej a zdieľanej demokratickej sfére;

Európska demokracia po voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2024

1. pripomína, že vhodnosť a schopnosť EÚ riešiť výzvy 21. storočia v mene jej občanov vo veľkej miere závisí od jej schopnosti zachovať a podporovať zdravé demokratické diskusie pri súčasnom zabezpečení odolnosti a integrity jej volieb a demokratických procesov; zdôrazňuje, že tieto prvky nemožno považovať za samozrejmosť a musia sa posilniť a chrániť súdržným politickým rámcom; je presvedčený, že táto práca ešte nie je ani zďaleka dokončená a že treba zintenzívniť politické úsilie, aby sa zvýšila účasť na voľbách a Únia sa stala menej byrokratickou a aby jej rozhodovanie bolo demokratickejšie a účinnejšie;

2. víta relatívne vysokú účasť na 10. európskych voľbách, ktorá v porovnaní s voľbami v roku 2019 mierne narástla, a to na celkovú mieru účasti na úrovni 50,74 %; je presvedčený, že tieto údaje odrážajú väčšie zapojenie verejnosti do európskeho projektu a rastúci význam Európskeho parlamentu a jeho vplyv na každodenný život občanov; je však znepokojený veľmi rozdielnymi mierami účasti medzi jednotlivými členskými štátmi a je naďalej odhodlaný

zintenzívňovať politické úsilie o odstránenie rozdielov a zvýšenie účasti v rámci všetkých skupín v celej EÚ;

3. oceňuje úsilie európskych inštitúcií a Európskej vysielacej únie o zvýšenie viditeľnosti kandidátov vo voľbách do Európskeho parlamentu na celom kontinente, a to aj prostredníctvom série významných celoeurópskych diskusií, na ktorých sa stretli hlavní kandidáti z rôznych politických rodín, ako aj prostredníctvom diskusií zameraných na podporu volebnej účasti, ktoré zvýšili informovanosť medzi mladými Európanmi; víta pozitívny vplyv svojej vlastnej inštitucionálnej komunikačnej stratégie, ktorej cieľom bolo zvýšiť informovanosť o voľbách zdôraznením ich významu prostredníctvom sloganu „Využi svoj hlas. Nenechaj za seba rozhodnúť iných“; domnieva sa, že spolupráca medzi inštitúciami a s volebnými orgánmi členských štátov s cieľom zvýšiť volebnú účasť sa zlepšila, a zaväzuje sa posilniť koordinačné úsilie v tejto oblasti; požaduje ďalšie značné investície na rozšírenie dosahu týchto kampaní a vysielaní na voľby v roku 2029; zdôrazňuje dôležitú a pozitívnu úlohu styčných kancelárií Európskeho parlamentu vo voľbách do Európskeho parlamentu;

4. zdôrazňuje, že vytvorenie európskeho „démos“ (ľud – z gr.) a spoločného demokratického priestoru si v prvom rade vyžaduje kultúrny posun na základe dlhodobej stratégie a primerané zdroje na posilnenie európskeho povedomia a občianstva v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou a zainteresovanými stranami v spoločnosti; vyjadruje poľutovanie nad tým, že ku kampaniam uskutočňovaným v členských štátoch pred voľbami do Európskeho parlamentu sa príliš často pristupuje z čisto vnútroštátneho politického hľadiska, aj keď sa tieto kampane venujú spoločným európskym témam; vyzýva vnútroštátne politické strany a kandidátov vo voľbách do Európskeho parlamentu, ako aj vnútroštátne médiá, aby primerane a pravdivo informovali občanov o správe vecí verejných na úrovni EÚ, a to aj o európskych politických stranách a politických skupinách v Európskom parlamente, ku ktorým sú vnútroštátne strany pridružené; nabáda vnútroštátne strany, aby v tejto súvislosti zintenzívnili spoluprácu so svojimi európskymi partnermi a zlepšili svoju európsku viditeľnosť; zaväzuje sa vytvoriť na tento účel priaznivé regulačné prostredie;

5. zdôrazňuje, že treba vynaložiť viac úsilia na zvýšenie účasti nedostatočne zastúpených skupín v európskych voľbách; je znepokojený poklesom účasti mladých ľudí a zaväzuje sa zintenzívniť politické úsilie o zvýšenie dosahu volebnej kampane na túto kľúčovú demografickú skupinu; konštatuje, že zapojenie mladých ľudí, pokiaľ ide o budúcnosť EÚ, má zásadný význam; nabáda členské štáty, aby prijali osobitné politické rámce, ktoré budú riešiť možnosti ako voliť a byť volený, a to osobitnými informačnými kampaňami, ako aj alternatívnymi spôsobmi hlasovania, ako je voľba poštou a hlasovanie v zastúpení; uznáva, že je potrebné pokračovať v napredovaní

smerom k inkluzívnejšiemu volebnému procesu s cieľom zabezpečiť, aby mal každý občan rovnakú príležitosť zúčastniť sa na demokratickom procese; konštatuje, že len niekoľko poslancov Európskeho parlamentu patrí k národnostným a etnickým menšinám, ktoré sú v členských štátoch oficiálne uznané za menšiny v súlade s ich ústavnými alebo právnymi rámcami a príslušnými nástrojmi Rady Európy; zdôrazňuje, že boj proti rasizmu, diskriminácii a vylúčeniu je povinnosťou, ktorá vyplýva zo základných hodnôt EÚ a Charty základných práv EÚ; vyzýva členské štáty a vnútroštátne politické strany, aby prijali proaktívne a primerané opatrenia na podporu účinného začlenenia a zastúpenia takýchto menšín vrátane rómskych komunít v európskych voľbách pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych ústavných poriadkov;

6. zdôrazňuje, že európske voľby v Maďarsku nemuseli byť spravodlivé; v tejto súvislosti upozorňuje, že v záverečnej správe volebnej pozorovateľskej misie Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR)[1] o parlamentných voľbách a referende v Maďarsku z 3. apríla 2022 sa konštatuje „absencia rovnakých podmienok“; zdôrazňuje, že maďarská vláda nesie zodpovednosť za obnovenie súladu s právom EÚ a hodnotami zakotvenými v článku 2 Zmluvy o EÚ, a vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že nedostatok rozhodných opatrení EÚ prispel k narušeniu demokracie, právneho štátu a základných práv v Maďarsku, v dôsledku čoho sa krajina podľa príslušných indexov zmenila na hybridný režim volebnej autokracie; vyjadruje znepokojenie nad viacerými žiadosťami maďarského ústredného vyšetrovacieho prokurátora o zrušenie imunity poslancov EP;

7. opakuje svoj dlhodobo zastávaný názor, že na to, aby sa európske voľby stali demokratickejšími, odolnejšími, inkluzívnejšími a skutočne európskymi, sú potrebné ďalšie reformy a úpravy volebného rámca EÚ; poukazuje na niekoľko prebiehajúcich politických iniciatív v tejto súvislosti a opakuje svoju výzvu Rade EÚ a Európskej rade, aby konštruktívne spolupracovali s Európskym parlamentom s cieľom nájsť politické riešenia, ktoré budú v záujme európskych občanov;

Ústavná reforma a reforma volebného systému

8. je presvedčený, že regulačný rámec pre voľby do Európskeho parlamentu sa musí zrevidovať a zmodernizovať s cieľom zvýšiť volebnú stopu občanov a znížiť regulačnú fragmentáciu medzi 27 členskými štátmi, a to aj prostredníctvom jediného spoločného volebného dňa a jednotného minimálneho veku oprávňujúceho na účasť vo voľbách; pripomína, že rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2018/994 by podľa očakávaní malo priniesť významné pozitívne kroky v tomto smere, rovnako ako niekoľko návrhov v rámci prerokúvaného

---

1 Záverečná správa volebnej pozorovateľskej misie ODIHR – Maďarsko, 2022.

návrhu nového volebného zákona z 3. mája 2022; opakuje svoju výzvu Rade, aby konštruktívne spolupracovala s Európskym parlamentom s cieľom umožniť rýchle schválenie; pripomína, že 26 z 27 členských štátov už ratifikovalo revíziu z roku 2018 a zaväzuje sa kriticky vyhodnotiť, prečo sa jej vykonávanie v rôznych členských štátoch oneskorilo;

9. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nové navrhované pravidlá týkajúce sa práva voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu pre migrujúcich občanov neboli prijaté Radou pred voľbami v roku 2024 dostatočne včasne; poukazuje na to, že úplné uplatňovanie volebných práv migrujúcich občanov vo voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré im prislúchajú podľa zmlúv, stále sťažujú neodôvodnené prekážky brániace demokratickej účasti, ako je nedostatočná informovanosť o platných podmienkach a pravidlách; uznáva, že predložený návrh smernice Rady by riešil niektoré z týchto prekážok; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že hoci Rada formálne dodržala článok 22 ods. 2 ZFEÚ, nijak zmysluplne sa nezaoberala podstatou stanoviska Európskeho parlamentu; opakuje najmä svoje návrhy, aby bolo možné zapísať voliča do zoznamu voličov hneď, ako si zaregistruje svoje miesto pobytu, aby sa sprísnili jazykové a informačné požiadavky pre miestne orgány, aby sa uľahčilo uplatňovanie volebného práva nedostatočne zastúpenými skupinami voličov a aby sa posilnili kampane členských štátov na zvyšovanie informovanosti s aktívnym zapojením občianskej spoločnosti; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že ich občania žijúci v zahraničí sa budú môcť zúčastniť na voľbách do Európskeho parlamentu, a to aj posilnením konzulárnych služieb a umožnením hlasovania poštou; zdôrazňuje, že je dôležité, aby všetky členské štáty zabezpečili neobmedzený prístup do volebných miestností pre starších ľudí a osoby so zdravotným postihnutím;

10. rozhodne podporuje úsilie politických strán o ďalší rozvoj uplatňovania postupu navrhovania hlavných kandidátov (tzv. Spitzenkandidaten) s cieľom vytvoriť súvis medzi voľbami, zložením Európskeho parlamentu a nominovaním predsedu Komisie, aby sa zvýšila transparentnosť vymenovania výkonnej moci EÚ pre občanov; zdôrazňuje, že tento postup umožnil občanom účinne ovplyvniť nomináciu predsedu Komisie, čo predstavuje významný krok vpred s priamou úlohou občanov; vyjadruje uznanie európskym politickým stranám za to, že nominovali svojich kandidátov v dostatočnom predstihu pred voľbami; konštatuje, že tento proces bol tentoraz pomerne úspešný, keďže predsedníčka Komisie, ktorú síce nebolo možné priamo voliť hlasovaním, bola hlavnou kandidátkou politickej strany, ktorá získala najviac hlasov; poukazuje na to, že voľba predsedu Komisie v európskych voľbách by zvýšila jeho povinnosť zodpovedať sa, ako aj jeho demokratickú legitimitu; je však naďalej presvedčený, že naďalej chýba niekoľko kľúčových faktorov úspechu, ako sú pokračujúci rozvoj a konsolidácia európskej demokratickej sféry, čo bráni plnému využitiu potenciálu tohto neformálneho a

neregulovaného politického procesu;

11. zdôrazňuje dôležitú úlohu európskych politických strán, pokiaľ ide o príspevok do diskusie o otázkach európskej verejnej politiky a formovanie európskeho politického povedomia; domnieva sa, že tieto strany môžu ponúknuť veľmi potrebnú protiváhu šíreniu dezinformácií a mylných informácií pred voľbami; víta dohodu dosiahnutú o prepracovanom znení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií, ktoré odstráni zostávajúce medzery, zabezpečí právnu zrozumiteľnosť a pomôže odblokovať európske politické strany a umožní im prevziať úlohu, ktorú im priznávajú zmluvy, a to aj zvýšením ich viditeľnosti v členských štátoch počas volebnej kampane a pri propagácii hlavných kandidátov;

12. vyzýva členské štáty, aby zaviedli zákaz zahraničných darov vrátane nepeňažných aj peňažných príspevkov alebo dávok a obmedzenie darov politickým stranám a kandidátom; domnieva sa, že politickí predstavitelia, ktorým zahraničný aktér ponúkol peňažný alebo nepeňažný príspevok a/alebo ktorí takýto príspevok prijali, musia mať povinnosť oznámiť to príslušným orgánom a táto informácia by sa mala postúpiť na úroveň EÚ, aby sa umožnilo celoúnijné monitorovanie;

13. zdôrazňuje potrebu posilniť úlohu a viditeľnosť európskych politických nadácií v európskej demokratickej sfére; pripomína, že tieto nadácie zohrávajú kľúčovú úlohu pri rozvoji cezhraničnej politickej diskusie, politického výskumu a občianskej výchovy, čím prispievajú k formovaniu skutočne európskej verejnej mienky; vyzýva na poskytnutie primeraných nástrojov a zdrojov, ktoré im umožnia podporovať európske politické strany v ich úsilí o zapojenie občanov, presadzovanie európskych hodnôt a zmysluplnú účasť na budúcich volebných kampaniach; pripomína, že pripravovaná správa Komisie o uplatňovaní nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (čaká sa na prepracovanie) by mala venovať osobitnú pozornosť pravidlám, ktorými sa riadi financovanie európskych politických nadácií, a v prípade potreby by mala navrhnúť zmeny nariadenia;

14. zdôrazňuje, že treba ďalšie inštitucionálne úsilie o posilnenie vplyvu európskych voličov na správnu vecí verejných v EÚ; v tejto súvislosti poukazuje na prebiehajúci postup zmeny zmlúv, ktorý sa začal v nadväznosti na Konferenciu o budúcnosti Európy; zdôrazňuje svoj návrh, aby sa úlohy Rady a Európskeho parlamentu pri vymenúvaní a schvaľovaní predsedu Komisie zmenili tak, aby presnejšie odrážali výsledky volieb do Európskeho parlamentu; zdôrazňuje tiež svoj návrh udeliť Parlamentu právo legislatívnej iniciatívy, ktorého vykonávanie by vytvorilo priamy vzťah medzi hlasmi odovzdanými

občanmi ich parlamentným zástupcom a politickými výstupmi na úrovni EÚ; zdôrazňuje tiež svoj návrh na modernizáciu vyšetrovacích právomocí Európskeho parlamentu s cieľom posilniť demokratickú kontrolu nad výkonnou mocou EÚ; vyzýva Európsku radu, aby dodržiavala zmluvy a bez zbytočného odkladu hlasovala o zvolaní konventu s cieľom prediskutovať tieto návrhy;

Inštitucionálna odolnosť

15. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť prepojenie medzi miestnymi, regionálnymi, národnými a európskymi otázkami; v tejto súvislosti víta aktívne a pozitívne zapojenie miestnych a regionálnych lídrov do európskych tém a diskusií, najmä v predvolebnom období, a to aj prostredníctvom činnosti Výboru regiónov a jeho sietí a kampaní;

16. pripomína, že boj proti antidemokratickej rétorike je najúčinnejší na úrovni, ktorá je najbližšie k občanom, a to aj prostredníctvom aktívneho zapojenia miestnych a regionálnych lídrov; v tejto súvislosti vyzdvihuje najmä v regiónoch, ktoré čelia hospodárskej stagnácii a kde dlhodobé rozdiely zvyšujú podporu euroskeptických strán, pozitívnu úlohu politiky súdržnosti EÚ, ktorá musí uprednostňovať základné regionálne potreby a zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo;

17. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim počtom vnútorných a vonkajších hrozieb, ktoré narúšajú štruktúru európskej demokracie; odsudzuje skutočnosť, že niektorí kandidáti vrátane kandidátov z vládnucich strán v členských štátoch počas kampane otvorene využívali nepravdivé a zahraničím podporované naratívy o EÚ, pričom podnecovali nálady proti EÚ;

18. opakuje svoje hlboké a dlhodobé znepokojenie nad pretrvávajúcim trendom škodlivého zasahovania do európskych demokratických procesov vrátane dezinformácií; vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že vlády niektorých členských štátov aktívne prispievajú k šíreniu dezinformácií; odsudzuje najmä dezinformačné kampane na internete sponzorované štátnymi a neštátnymi subjektmi z Ruska a krajín mimo EÚ, ktoré sa snažia polarizovať európskych voličov a zasievať medzi nich nedôveru; konštatuje, že k zahraničnému zasahovaniu dochádza pred voľbami a vrcholí v predvolebnom období; odsudzuje viacerých poslancov Európskeho parlamentu ktorí ochotne spolupracujú s mediálnou platformou Voice of Europe, ktorá je predmetom trestného vyšetrovania, s cieľom podporiť kremeľské naratívy o útočnej vojne na Ukrajine;

19. opakuje svoju výzvu Komisii a členským štátom, aby zintenzívnili úsilie v boji proti zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám prostredníctvom viacvrstvovej, koordinovanej a medziodvetvovej stratégie s primeranými finančnými zdrojmi, aby EÚ a jej členské štáty zaviedli vhodné opatrenia na predvídanie a zabezpečenie

odolnosti, ako aj odrádzajúce nástroje; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a členské štáty, aby ďalej posilňovali strategickú reakciu Únie na dezinformácie a zahraničnú manipuláciu s informáciami a zahraničné zasahovanie, a poukazuje na mnohé politické snahy EÚ v posledných rokoch vrátane aktu o digitálnych službách, posilneného Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a iniciatív v rámci akčného plánu pre demokraciu; so znepokojením uznáva, že online platformy majú neprimeraný vplyv na verejnú diskusiu; so znepokojením berie na vedomie správy o politicky motivovaných rozhodnutiach niektorých platforiem, ktoré môžu ohroziť slobodu prejavu a demokratický pluralizmus;

20. zdôrazňuje význam vyváženého a slobodného mediálneho prostredia v členských štátoch ako kľúčového piliera európskej demokracie, najmä vo volebných cykloch; uznáva, že hoci je EÚ svetovým lídrom v oblasti slobody médií a v roku 2024 bol prijatý európsky akt o slobode médií a nadobudla účinnosť smernica o strategických žalobách proti verejnej účasti[1], rastúci vnútorný a vonkajší tlak na mediálne prostredie EÚ si vyžaduje ďalšie posilnenie slobody médií v EÚ, a to aj pred voľbami do Európskeho parlamentu; pripomína, že v niektorých členských štátoch došlo v roku 2024 k nárastu útokov na novinárov;

21. čo najdôraznejšie odsudzuje všetky formy politického násilia; vyjadruje hlboké znepokojenie nad sériou incidentov, ku ktorým došlo pred voľbami v roku 2024; nabáda Komisiu a členské štáty, aby za prioritu považovali predchádzanie politickému násiliu posilnením zákonov, rámcov a politík, ktoré chránia politikov, politických kandidátov, aktivistov, novinárov a občanov pred násilím a obťažovaním počas volebného obdobia; zdôrazňuje význam komplexného prístupu, ktorý zahŕňa prevenciu, ochranu a vzdelávanie s cieľom znížiť výskyt politického násilia, najmä podporou informovanosti o nebezpečenstvách politického násilia a podporou kultúry tolerancie a rešpektovania rôznych politických názorov; upozorňuje, že volebné podvody sa nezačínajú v deň volieb, ale sú dôsledkom rozpadu právneho štátu, demokratických zásad, slobody tlače a slobody prejavu a šírenia zahraničných dezinformácií a propagandy; so znepokojením konštatuje, že systémové problémy môžu ovplyvniť rozsah súdržného vykonávania slobodných a spravodlivých volieb vo všetkých členských štátoch;

22. je hlboko znepokojený nárastom a volebným úspechom protisystémových a otvorene protieurópskych strán počas volieb v

---

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

roku 2024; poukazuje na to, že tento posun vedie k radikalizácii politických diskusií a ďalšej polarizácii Európskeho parlamentu a navyše poskytuje širšiu platformu na šírenie zahraničných dezinformácií a propagandy; odsudzuje akúkoľvek formu politickej rétoriky, ktorá podporuje nenávistné prejavy, diskrimináciu, xenofóbiu alebo násilie, a naliehavo vyzýva všetkých politických aktérov, aby sa zapojili do konštruktívneho dialógu založeného na faktoch, ktorý rešpektuje demokratické hodnoty, ľudské práva a zásady právneho štátu; zaväzuje sa ďalej reformovať a zlepšovať fungovanie Únie s cieľom lepšie plniť očakávania občanov; vyzýva všetkých príslušných aktérov, aby aktívnejšie informovali o pozitívnom prínose EÚ ku každodennému životu a bezpečnosti všetkých európskych občanov prostredníctvom svojich politík;

23. zaväzuje sa, že tieto rámce vyhodnotí prostredníctvom svojho Osobitného výboru pre európsky štít na obranu demokracie, ktorého mandát udelený plénom zahŕňa riešenie zasahovania do politík demokratických procesov a vykonávanie opatrení na zachovanie spravodlivosti a integrity volieb, ako aj politík prispievajúcich k demokratickým procesom EÚ; zdôrazňuje, že výbor teda slúži ako kľúčový nástroj na predchádzanie škodlivému zasahovaniu tým, že identifikuje možné medzery, nedostatky a prekrývania, ktoré by sa mohli zneužiť; zároveň vyzýva Komisiu, aby v plnej miere a bez zbytočného odkladu presadzovala tieto regulačné rámce, najmä v prípade platforiem, ktoré naďalej otvorene vzdorujú regulačným orgánom EÚ;

24. uznáva význam kybernetickej bezpečnosti a kybernetickej infraštruktúry pri ochrane integrity volieb do Európskeho parlamentu; varuje pred potenciálnymi rizikami operácií ovplyvňovania založených na umelej inteligencii;

25. poukazuje na to, že výsledky vnútroštátnych volieb nepriamo ovplyvňujú aj zloženie európskych inštitúcií, napr. vymenovaním dezignovaných komisárov alebo účasťou vládnucich národných politických väčšiny na zasadnutiach Rady; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam demokratického charakteru všeobecných volieb v každom členskom štáte;

26. konštatuje, že európska demokracia môže prosperovať len vtedy, ak budú posilnené a bránené európske demokratické a volebné procesy; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že treba podporovať slobodné a spravodlivé voľby a zároveň chrániť ich integritu pred vnútornými aj vonkajšími hrozbami pre demokraciu EÚ; so znepokojením konštatuje, že šírenie dezinformácií a vplyv niektorých platforiem sociálnych médií zostávajú nekontrolované; zdôrazňuje mimoriadny význam presadzovania celého v súčasnosti platného právneho rámca s cieľom zabezpečiť integritu celého volebného procesu;

°

° °

27. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.